

หัวข้อวิทยานิพนธ์ : การศึกษานโยบายการจัดการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กในทศวรรษหน้า

ผู้วิจัย : นางหัทธกาญจน์ อุดมศิริเขตต์

สาขา : ผู้นำทางการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

: อาจารย์ ดร.เรืองวิทย์ นนทภา	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรืองเดช วงศ์หล้า	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
: รองศาสตราจารย์ ดร.ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการนโยบายโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อนำเสนอข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการจัดการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กที่เหมาะสมในทศวรรษหน้า เป็นการวิจัยประเมินผล โดยการวิจัยเชิงปริมาณร่วมกับการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา คือ โรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำนวน 80 แห่ง ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารระดับสูง ผู้บริหารการศึกษา ผู้อำนวยการโรงเรียน ศึกษานิเทศก์ ครู และผู้ปกครองนักเรียน โดยมีขั้นตอนในการวิจัย 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นการศึกษาการก่อรูปนโยบายโรงเรียนขนาดเล็ก 2) ขั้นสรุปสาระสำคัญของแผนยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก พ.ศ. 2551-พ.ศ.2553 3) ขั้นศึกษากระบวนการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ 4) ขั้นจัดทำและตรวจสอบความเหมาะสมของข้อเสนอเชิงนโยบาย 5) ขั้นการนำเสนอข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการจัดการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กในทศวรรษหน้า เครื่องมือ ได้แก่ แบบสอบถาม แบบวิเคราะห์เนื้อหา และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. การก่อรูปนโยบายโรงเรียนขนาดเล็กเกิดจากปัญหา 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการเรียนการสอน ด้านความพร้อมเกี่ยวกับปัจจัยสนับสนุน และด้านที่มีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา

2. สาระสำคัญของนโยบายแบ่งเป็น 4 ยุทธศาสตร์ คือ 1) การพัฒนาระบบวางแผนและการบริหารจัดการ 2) การพัฒนาระบบการเรียนการสอนและการประกันคุณภาพการศึกษา 3) การ

เสริมสร้างความพร้อมและความเข้มแข็งของ โรงเรียน 4) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา

3. โรงเรียนขนาดเล็กได้ปฏิบัติตามกระบวนการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติครบทุกขั้นตอน ส่วนปัญหาในการปฏิบัติมากที่สุดคือ การประเมินผล

4. การดำเนินงานประสบความสำเร็จ 1 ยุทธศาสตร์ คือ การพัฒนาระบบการเรียนการสอน และการประกันคุณภาพการศึกษา ประสบความสำเร็จ 3 ยุทธศาสตร์ คือ การพัฒนาระบบวางแผนและการบริหารจัดการ การเสริมสร้างความพร้อมและความเข้มแข็งของโรงเรียน และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา

5. ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการจัดการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กในทศวรรษหน้า แบ่งเป็น 2 ประเด็น คือ 1) การให้ยืมหรือการให้คงอยู่ของโรงเรียนขนาดเล็ก 2) การนำนโยบายโรงเรียนขนาดเล็กไปสู่การปฏิบัติ

The Title : A study of Educational Management Policies at Small – Scale Schools for the Next Decade

The Author : Hatthakan Adultrakett

Program : Educational Leadership and Human Resource Development

Thesis Advisors

: Dr. Ruangwit Nontapa Chairman

: Asst. Prof. Dr. Ruangdech Wongla Member

: Assoc. Prof. Dr. Rapin Posrie Member

Abstract

This study aimed to investigate the policies of small-scale schools under the supervision of the Office of the Basic Education Commission and to propose suggestions for appropriate policies for these schools in the next decade. This is an evaluative study, utilizing the mixed method of both quantitative and qualitative research. The participants were 80 small-scale schools in Phayao Primary Educational Service Area Office 1. The data were collected from MoE administrators, educational administrators, school principals, supervisors, teachers, and guardians. The data collection procedure was divided into five stages: 1) the formation of small-scale schools; 2) the conclusion of strategic plans for small-scale schools (2007-2010); 3) a study of the application of the policies; 4) Construction and inspection of the appropriateness of the policies; and 5) the presentation of the proposed policies for small-scale schools in the next decade. The instruments included a questionnaire, a textual analysis form and interviews. The data were analyzed by using descriptive statistics, namely percentage, mean, and standard deviation.

The results revealed that

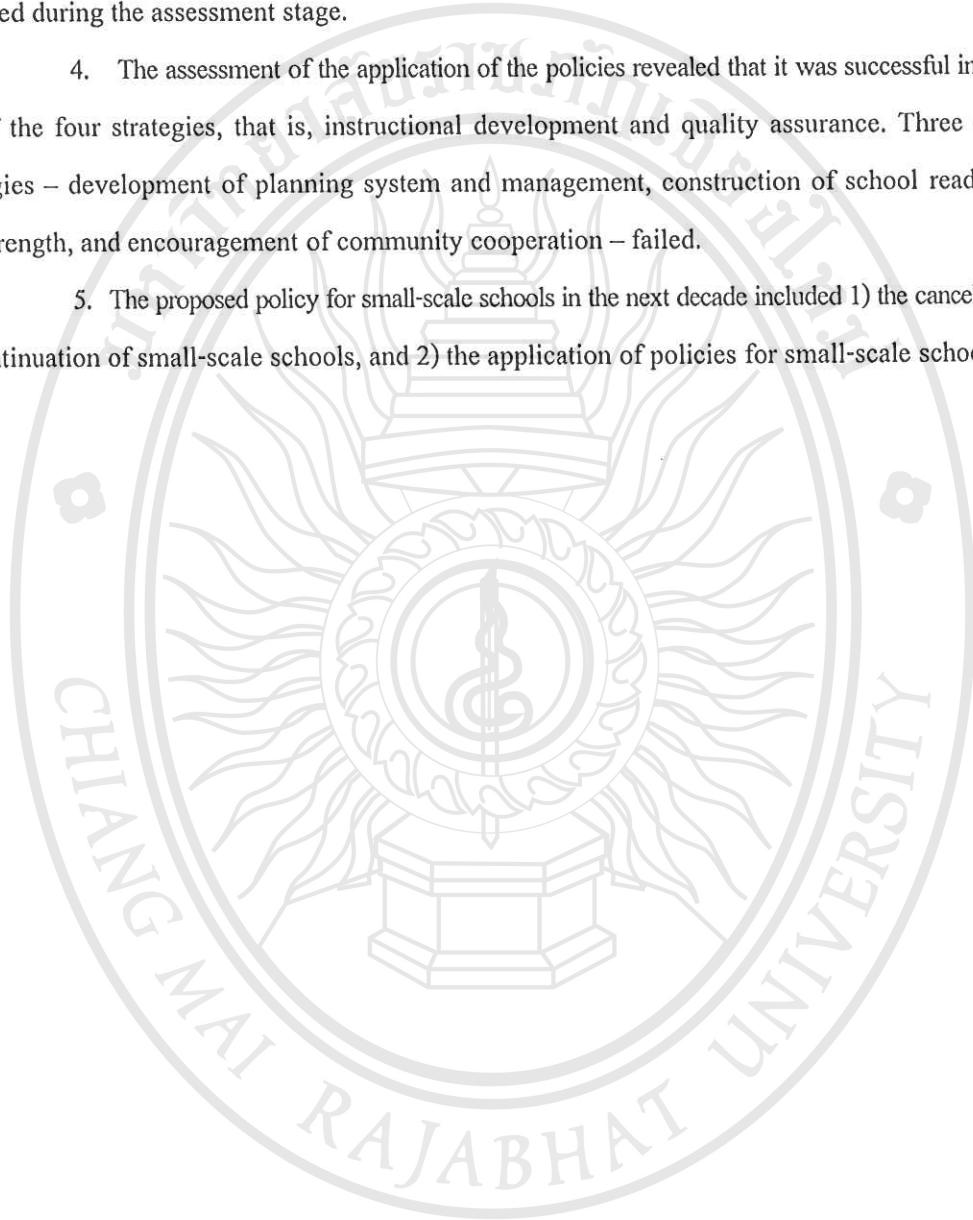
1. There were four problems regarding small-scale schools: administrative problems; instructional problems, supportive factors, and the cooperation of communities.

2. The strategic plan for the policies included four main areas: 1) the development of a planning system and management, 2) instructional development and educational quality assurance, 3) construction of school's readiness and strength, and 4) encouragement of community cooperation

3. Small-scale schools followed all procedures for applying the policies. However, a problem occurred during the assessment stage.

4. The assessment of the application of the policies revealed that it was successful in only one of the four strategies, that is, instructional development and quality assurance. Three other strategies – development of planning system and management, construction of school readiness and strength, and encouragement of community cooperation – failed.

5. The proposed policy for small-scale schools in the next decade included 1) the cancellation or continuation of small-scale schools, and 2) the application of policies for small-scale school.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือจาก อาจารย์ ดร.เรืองวิทย์ นนทภา อาจารย์
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรืองเดช วงศ์หล้า และรองศาสตราจารย์ ดร.ระพีพันธ์
โพธิ์ศรี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ซึ่งได้ให้ความช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแนะนำเป็นอย่างดีซึ่ง
ทำให้งานวิจัยสำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้เป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริณา จิตต์จรัส ประธานกรรมการ และ ดร.อัครายุทธ
ศรีใจอินทร์ ผู้ทรงคุณวุฒิการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการ
ปรับปรุงงานวิจัยให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่อบรมสั่งสอนให้ความรู้ตลอดการศึกษา ณ มหาวิทยาลัย
ราชภัฏเชียงใหม่ จนสำเร็จการศึกษา

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ
กระทรวงศึกษาธิการ รวมทั้ง ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู และผู้ปกครองนักเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ที่ได้ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัย

ขอขอบพระคุณผู้เกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ ให้ความอนุเคราะห์ทำให้
งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

สุดท้ายขอขอบพระคุณ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ที่ได้ให้โอกาสเข้ารับการการศึกษา
เล่าเรียน ให้ได้รับความรู้จนประสบความสำเร็จในการศึกษา ถือเป็นเกียรติยศอันภาคภูมิใจยิ่ง

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณ
บุพการี บูรพาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ อบรม และสั่งสอน ทำให้ประสบ
ความสำเร็จและมีความเจริญก้าวหน้าในการศึกษาและหน้าที่การงานตลอดมา

หัททกาญจน์ อกุลดิริเขตต์